

”Ii ovttain áirruin njuolga suga”

KRÖNIKA

Mánnodaga lihkan árrat - mus lea bargu Lidingös - ovttain sámemánáin muhtin mánáidgárddis guokte diimmu vahkkus. Mii leat juo ceaggun lávvomuoraid - dál goarun márggavinnat loavdaga. Olles mánáidgárdis lea sámevahku miessemánu gaskkamuttus, ja mon lean lohpidan dahkat alcceseamet lávu.

Diibmu 11 vuolggán Slussenii - gaskabeaivvi basestan suovasbierrgu Sámi Slowfood-vávnas - ja mañnilgaskabeaivvi vuolggán Söderskuvlii, mas mus leaba guokte oahpi. Mii lohkat, lávlut, juoigat, speallat ivdnememo, duddjot... ja jur otne mii ráhkadit iežamet govvgarjji.

Mu barggu čađa oahpásmuvan ollu olbmuiguin, ja beasan oaidnit sihke Sámi ovdabeliid ja dan duogábeliid.

Ja jos livččen Johan Turi, de livččen čállán ”Mon lean okta sápmelaš, guhte lean bargan visot sámiid bargguid...” Jos livččen Lena PH de livččen čállán ”För jag är Lena Philipsson, inte Regina Lund eller nån”. Ášši lea goit ahte mon lean Ville Söderbaum - okta ruottelaš, guhte oainnat lean oahppame sámiid barguid: mon sámástan juo, lean herven datnegiehtabatti ja gorron luhka, mon boran njuokčama ja juoiggan, finan sámedánsus Guovdageainnus beassáziid ja Upmis go lea Ubmejen biejevieh. Oahpahan sámegeiela Uppsala universitehtas. Oasttán sámegeielgirjjiid Norggas, maid suollefievrridan Ruttii. Guldan sámemusihkkii... Lean albma wannabe-sápmelaš, dakkár gii hálidan bargat Sámi ovdas ja measta maid hálidan Leahkit sápmi.

Mannan vahku deaivvadin Davviriikkaid musea Amanda Creutzeriin, gii lea odda Sámičájehusa buvttadeaddji. Son logai ahte lea plánen bidjat sámegeieldieđu audioguidii, ja čájehusgalbbat šaddet dušše ruota- ja ean-galasgillii. Ii leat sadji vida galbii. Mon meidnejin ahte davvisámegeielgalbbat leat deháleapput go julev- ja lullisámegeielgalbbat, jos lea unnán sadji. Creutzer logai ahte golmma

sámegeiel-suopmanis (Ruotas) lea seammá árvu čállingiellan - ”Golbma geiela, vai ii oktage?” Ja dál go boadus lea ”ii oktage”, de lea dárbu, mu mielas, virggálaččat nannet davvisámegeiela eará geielaid ektui, vai oidno visot Davviriikkaid musea gussiide ahte sámegeiella ain lea anus.

Ja dál go áigi gollá ja mon smiehtan viidáseapput, de gávnnan vel eanet sivaid nannet davvisámegeiela. Dálá gilli-vuostá-gilli-politiikka mielde lohka okta studeanta lulesámegeiela, nubbi julevsámegeiela ja golmmát davvisámegeiela. Mu višuvnna mielde lohket golmmas davvisámegeiela. Ja mon dieđán ahte ii leat dušše suohttaseabbu sidjiide - studeanttat ohppet ain eambo maid. Mon duodas jáhkán ahte ohppet maidá iežaset suopmana buorebut. Aistton daid dološ sámiid: ”Ii ovttain áirruin njuolga suga.” Livččii buorre ovttaláhkasašvuhtii maid. Nu go visot ruottelaččat ohppet čállit Upplandda ruotagillii, de berrešedje visot sápmelaččat oahppat čállit davvisámegeillii!

Israel Ruong barggai vissásit visot sámiide go válljii čállit girjjiid davvisámegeillii vaikko sus lei árjepluovgiella eatnigiellan - son ii vuostaldan dan ii ge makkárge eará suopmana. Mon sávašin Amanda Creutzer ja earát rievddašedje oaivila... Vai eambo sámegeiella oidnošii servodagas... Vai visot sápmelaččat dovdadašedje: ”Dat lea min sámegeiella, dat geiella mii gullo Oddasiin...” Ja vai mon oaččun eanet studeantaid ja ohpiid mu davvisámegeielgurssaide :-)

Ville Söderbaum
www.ville.com

PS. Go ledjen válbmen teavstta bessen diehtit ahte musea lea rievdan plána - dál dat šaddet ruota- ja davvisámegeielgalbbat.

Foto: Tobias Bervina